

Ympäristöneuvosto 18.9.2025

Suomea kokouksessa edustaa ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala.

Puheenjohtajavaltio Tanskan tavoitteena on saavuttaa neuvoston kokouksessa **yleisnäkemysehdotuksesta asetukseksi eurooppalaisen ilmastolain (asetus puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi (EU) 2021/1119) muuttamiseksi**. Puheenjohtajan lopullista ehdotusta neuvoston yleisnäkemykseksi ei ole vielä saatavilla.

Eurooppalaisen ilmastolain mukaan ilmastolakiin tulee asettaa komission ehdotuksen pohjalta vuodelle 2040 unionin laajuinen ilmastotavoite varmistamaan EU:n ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamisen vuoteen 2050 mennessä. Komissio ehdottaa, että asetukseen sisällytettäisiin unionin laajuinen 90 prosentin nettopäästövähennystavoite vuodelle 2040 verrattuna vuoden 1990 tasoon. Tavoite kattaisi sekä kasvihuonekaasupäästöt että luonnolliset ja tekniset poistumat. Ehdotuksen mukaan asetukseen sisällytettäisiin kehoitus komissiolle pyrkiä tehostamaan mahdollistavan toimintaympäristön toimeenpanoa, jotta voidaan varmistaa tuki EU:n ilmastotavoitteiden edellyttämälle siirtymälle. Lisäksi komissio ehdottaa, että eurooppalaiseen ilmastolakiin sisällytettäisiin myöhemmin annettavien ilmasto- ja energiasäädösten valmistelua ohjaava kehikko seikoista, jotka komission tulisi huomioida asianmukaisesti säädösehdotuksissa, jotka se antaa ehdotetun 90 prosentin nettopäästövähennystavoitteen toimeenpanemiseksi.

Valtioneuvoston kanta on esitetty eduskunnalle 4.9.2025 toimitetussa U-kirjelmässä U 37/2025 vp.

Suomi tukee puheenjohtajan tavoitetta saavuttaa yleisnäkemyksellä ylimääräisessä ympäristöneuvostossa 18.9.2025.

Neuvostossa on tarkoitus myös **hyväksyä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden lähete YK:n ilmastosittemuksen sihteeristölle EU:n päästövähennystavoitteesta (Nationally Determined Contribution, NDC)**.

EU ja sen jäsenvaltiot ovat osapuolina Pariisin sopimuksessa, joka velvoittaa osapuolia määrittämään ja antamaan tiedoksi peräkkäiset kansallisesti määritellyt panokset (engl. Nationally Determined Contribution).

Puheenjohtajavaltio Tanska on toimittanut jäsenvaltioille luonnoksen EU:n yhteiseksi NDC-lähetteeksi, joka pitää sisällään EU:n päästövähennystavoitteen vuodelle 2040 ja siitä laskennallisesti johdetun tavoitteen vuodelle 2035. Puheenjohtajan lopullista lähete-luonnosta neuvostoa varten ei ole vielä saatavilla.

Ympäristöneuvoston on tarkoitus hyväksyä lähete 18.9.2025, jonka jälkeen se on tarkoitus toimittaa ilmastomuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen sihteeristölle.

Suomi voi hyväksyä lähetteen puheenjohtajavaltion ehdotuksen mukaisesti.

Asialista:

Esityslistan hyväksyminen

A-kohtien hyväksyminen

Lainsäädäntökäsittelyt

Eurooppalaisen ilmastolain muuttaminen
Yleisnäkemys

Muut kuin lainsäädäntökäsittelyt

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden lähete YK:n ilmastopimuksen sihteeristölle
EU:n päästövähennystavoitteesta (Nationally Determined Contribution, NDC)
Hyväksyminen

Muut asiat

Ympäristöministeriö

Perusmuistio

EU/825/2025-YM-9

Aho Laura

8.9.2025

Ehdotus asetukseksi puitteiden vahvistamisesta ilmasto- neutraaliuden saavuttamiseksi annetun asetuksen muut- tamisesta (eurooppalainen ilmastolaki)

Kokous

Ympäristöneuvosto 18.9.2025

Eduskuntatunnus

U 37/2025 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Puheenjohtajavaltio Tanskan tavoitteena on saavuttaa ylimääräisessä ympäristöneuvostossa 18.9.2025 neuvoston yleisnäkemys ehdotuksesta asetukseksi eurooppalaisen ilmastolain (asetus puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi (EU) 2021/1119) muuttamiseksi. Puheenjohtajan lopullista ehdotusta neuvoston yleisnäkemykseksi ei ole vielä saatavilla.

Komissio antoi ehdotuksen asetukseksi eurooppalaisen ilmastolain muuttamisesta (COM(2025) 524 final) 2.7.2025. Komissio esitteli ehdotuksen Coreperissa 2.7.2025 sekä neuvoston ympäristötyöryhmässä 3.7.2025. Tämän jälkeen ehdotusta on käsitelty neljästi neuvoston ympäristötyöryhmässä ja kerran Coreperissa. Neuvoston yleisnäkemystä valmistellaan Coreperissa 12.9.2025.

Suomen kanta

Valtioneuvoston kanta on esitetty eduskunnalle 4.9.2025 toimitetussa U-kirjelmässä U 37/2025 vp.

Suomi tukee puheenjohtajan tavoitetta saavuttaa yleisnäkemyksellä ylimääräisessä ympäristöneuvostossa 18.9.2025.

Valtioneuvosto tukee komission ehdotusta asettaa EU:lle vuodelle 2040 90 prosentin nettopäästövähennystavoite, joka kattaa sekä päästöt että poistumat, edellyttäen että komission jatkotyötä ohjaavina periaatteina huomioidaan riittävällä tavalla maankäyttösektorin epävarmuudet, teknologianeutraalius, kustannustehokkuus ja teknologiset nielut. Valtioneuvosto pitää välttämättömänä, että kaikki jäsenvaltiot tekevät osansa edettäessä kohti EU-tason 2050-ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamista. Kansalaisten ostovoiman ja kilpailukyvn varmistamiseksi valtioneuvosto pitää jatkotyössä välttämättömänä painottaa riittävien vaikutusarviointien merkitystä. (U 37/2025 vp)

Valtioneuvosto pitää yleisesti perusteltuna komission ehdotuksia vuoden 2040 ilmastotavoitteen toimeenpanon valmistelua ohjaavaksi kehikoksi. Valtioneuvosto korostaa, että toimenpiteiden vuoden 2040 ilmastotavoitteen toimeenpanossa tulisi olla realistisia ja niiden tulisi keskittyä erityisesti kustannustehokkaisiin päästövähennyksiin sekä päästöjen vähentämiseen teknologian kehitystä hyödyntäen ilman, että luonnollisille hiilinieluille osoitetaan suhteettoman iso osa tavoitteen toteutumisessa. (U 37/2025 vp)

Valtioneuvosto voi hyväksyä komission ehdotuksen siitä, että osa EU:n vuoden 2040 ilmastotavoitteesta voidaan kattaa käyttämällä Pariisin sopimuksen 6 artiklan mukaisia korkealaatuisia yksiköitä, eli kolmansissa maissa toteutettavia hillintätoimia. (U 37/2025 vp)

Valtioneuvosto pitää perusteltuna ehdotusta sallia 6 artiklan yksiköiden mahdollinen käyttö vuodesta 2036 lähtien, sillä yksiköiden käyttöön liittyvät yksityiskohdat on valmisteltava huolellisesti yksityiskohtaisten vaikutusarvioiden pohjalta. (U 37/2025 vp)

Komission ehdotus ei ota kantaa 6 artiklan yksiköiden tarkempaan hyödyntämismahdollisuuteen vuoden 2030 jälkeisen ajan ilmastoarkkitehtuurissa, mutta valtioneuvosto korostaa varovaisuutta pohdittaessa niiden käyttöä. Lisäksi valtioneuvosto suhtautuu kriittisesti mahdollisuuteen käyttää yksiköitä EU:n päästökaupan velvoitteiden täyttämiseen. (U 37/2025 vp)

Valtioneuvosto voi hyväksyä ehdotuksen siitä, että EU:n vuoden 2040 tavoitteen saavuttamiseksi hyödynnettävien 6 artiklan yksiköiden määrä voisi vastata kolmea prosenttia EU:n vuoden 1990 nettopäästöistä. Valtioneuvosto voi kuitenkin hyväksyä eurooppalaiseen ilmastolakiin myös komission ehdotuksesta poikkeavan mahdollisuuden yksiköiden käyttömääräksi. (U 37/2025 vp)

Valtioneuvosto tukee ehdotusta sektoreiden välisiksi joustoiksi, sillä tämä olisi välttämättömyys ilmastotavoitteen vaikuttavalle ja kustannustehokkaalle toimeenpanolle. (U 37/2025 vp)

Valtioneuvosto pitää tärkeänä teknisten nielujen sisällyttämistä EU:n yleiseen päästökauppaan ja tukee tämän mainitsemista osana vuoden 2040 ilmastotavoitteen toimeenpanon valmistelua ohjaavaa kehikkoa, kuten komissio ehdottaa. (U 37/2025 vp)

Valtioneuvosto korostaa, että EU:n 2040 ilmastotavoitetta toimeenpaneuvien säädösehdotuksien valmistelussa komission tulisi huomioida asianmukaisesti muun muassa maankäyttösektorin epävarmuudet, politiikkatoimien teknologianeutraalius ja

kustannustehokkuus, kuten komissio ehdottaa. Valtioneuvosto korostaa, että taakanjakoa-asetus nyky muodossaan ja siihen sisältyvä jäsenvaltiokohtaisten velvoitteiden asettaminen bruttokansantuote asukasta kohden -perustalta eivät edistä jäsenvaltioiden velvoitteiden konvergenssia ja ilmastotoimien kustannustehokkuutta eikä EU:n kustannustehokasta siirtymää kohti ilmastoneutraaliutta. (U 37/2025 vp)

Pääasiallinen sisältö

Komissio julkaisi 2.7.2025 ehdotuksen asetukseksi eurooppalaisen ilmastolain (asetus (EU) 2021/1119) muuttamisesta. Komissio on ehdottanut, että asetukseen sisällytettäisiin unionin laajuinen 90 prosentin nettopäästövähennystavoite vuodelle 2040 verrattuna vuoden 1990 tasoon. Tavoite kattaisi sekä kasvihuonekaasupäästöt että luonnolliset ja tekniset poistumat.

Komission ehdotuksen mukaan asetukseen sisällytettäisiin myös kehoitus komissiolle pyrkiä tehostamaan mahdollistavan toimintaympäristön toimeenpanoa, jotta voidaan varmistaa tuki EU:n ilmastotavoitteiden edellyttämälle siirtymälle.

Lisäksi komissio ehdottaa, että eurooppalaiseen ilmastolakiin sisällytettäisiin myöhemmin annettavien ilmasto- ja energiasäädösten valmistelua ohjaava kehikko. Kehikon pääelementtejä olisivat alla oleva 18-kohdan lista seikoista, jotka komission tulisi huomioida asianmukaisesti säädösehdotuksissa, jotka se antaa ehdotetun 90 prosentin nettopäästövähennystavoitteen toimeenpanemiseksi:

– a) rajattu osa 2040 ilmastotavoitteesta olisi mahdollista kattaa käyttämällä Pariisin sopimuksen 6 artiklan mukaisia, korkealaatuisia kansainvälisiä ilmastoyksiköitä, eli kolmansissa maissa toteutettavia hillintätoimia siten, että niiden käyttö tukisi sekä EU:n että kolmansien maiden Pariisin sopimuksen mukaisia päästövähennyspolkuja, joilla globaali lämpötilan nousu pidetään selvästi alle 2 °C ja edistetään 1,5 °C mukaisia toimia. Yksiköiden käyttö olisi mahdollista vuodesta 2036 alkaen ja määrä voisi vastata kolmea prosenttia EU:n vuoden 1990 nettopäästöistä. Ehdotuksen mukaan 6 artiklan yksiköiden alkuperää, laatua, hankintaa ja käyttöä koskevista yksityiskohdista säädettäisiin myöhemmin.

Ehdotuksen perusteluosiossa todetaan, että 6 artiklan yksiköitä ei tulisi käyttää EU:n päästökaupassa ja että yksiköt tulisivat käytettäväksi lineaarisesti kasvavan polun mukaisesti. Lisäksi ehdotuksen perusteluosiossa todetaan, että koska Pariisin sopimuksen 6 artiklan yksiköiden tulee myös vahvistaa kolmansien maiden ilmastotavoitteiden saavuttamista, olisi EU:n sovittava yksiköitä myyvien kolmansien maiden kanssa siitä, miten yksiköiden hillintähyödyt jaetaan. Komissio ei kuitenkaan ehdota, että näistä säädettäisiin tällä asetusehdotuksella.

– b) unionin sisäisten, pysyvien teknisten poistumien rooli EU:n päästökaupassa kompensoimassa vaikeasti vähennettävien sektoreiden päästöjä;
Komissio on ehdotuksen käsittelyn yhteydessä todennut, että unionin sisäisten pysyvien poistumien hiilidioksidin tulisi olla talteenotettu unionin alueella, mutta sen varastointi unionin ulkopuolelle olisi mahdollista.

– c) sektoreiden väliset vahvistetut joustot tukemassa tavoitteiden kustannustehokasta saavuttamista;

- d) jäsenvaltioiden vuoden 2030 jälkeisen ajan tavoitteissa ja toimissa tulee huomioida kustannustehokkuus ja solidaarisuus sekä jäsenvaltioiden kansalliset olosuhteet;
- e) paras käytettävissä oleva ja uusien tieteellinen tieto, mukaan lukien hallitustenvälisen ilmastopaneeli IPCC:n ja eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan uusimmat raportit;
- f) sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristövaikutukset;
- g) toimimatta jättämisen kustannukset, toiminnan hyödyt keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä;
- h) tarve varmistaa oikeudenmukainen ja sosiaalisesti tasapuolinen siirtymä kaikille;
- i) yksinkertaistaminen, teknologianeutraalius, kustannustehokkuus, taloudellinen tehokkuus ja taloudellinen turvallisuus;
- j) ilmastotoimet investointien ja innovoinnin vauhdittajana;
- k) tarve vahvistaa unionin talouden, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten sekä hiilivuodolle eniten alttiina olevien alojen, maailmanlaajuisista kilpailukykyä, jotta voidaan varmistaa tasapuolinen kilpailu;
- l) parhaat käytettävissä olevat kustannustehokkaat, turvalliset ja skaalautuvat teknologiat;
- m) energian kohtuuhintaisuus, energian toimitusvarmuus, energiatehokkuus ja energiatehokkuus etusijalle –periaate;
- n) oikeudenmukaisuus ja solidaarisuus jäsenvaltioiden välillä ja niiden sisällä;
- o) tarve varmistaa ympäristönsuojelullinen tehokkuus ja edistyminen ajan mittaan;
- p) tarve ylläpitää, hoitaa ja lisätä luonnollisia nieluja pitkällä aikavälillä sekä suojella ja palauttaa biologista monimuotoisuutta sekä ottaa huomioon maankäyttösektorin epävarmuudet, jotka liittyvät erityisesti ilmastomuutoksen vaikutuksiin;
- q) investointitarpeet ja -mahdollisuudet, mukaan lukien yksityisen ja julkisen rahoituksen saatavuus;
- r) kansainvälinen kehitys sekä Pariisin sopimuksen pitkän aikavälin tavoitteiden ja YK:n ilmastopöytäkirjan perimmäisen tavoitteen saavuttamiseksi toteutetut toimet sekä EU:n kumppaneilleen antama tuki ilmastomuutokseen ja sen vaikutusten torjunnassa;

Puheenjohtajan neuvostoa varten laadittavaa kompromissiehdotusta neuvoston yleisnäkemykseksi ei ole vielä saatavilla.

Puheenjohtajavaltion 31.7.2025 päivätyssä kompromississa (11685/1/25) pitäydytään vuoden 2040 ilmastotavoitteen osalta komission ehdottamassa 90 prosentin

nettopäästövähennystavoitteessa, mutta ehdotetaan tiettyjä täsmennyksiä kirjauksiin mahdollistavasta toimintaympäristöstä sekä yleiseen kehikkoon, jolla ohjataan myöhemmin annettavien ilmasto- ja energiasäädösten valmistelua. Puheenjohtaja muun muassa ehdottaa muutoksia, joiden mukaan 6 artiklan mukaisia yksiköitä ei saisi käyttää EU:n päästökaupan velvoitteiden täyttämiseen, pysyvillä teknisillä poistumilla EU:n päästökaupassa kompensoitaisiin vaikeasti vähennettäviä päästöjä (eikä tiettyjen sektoreiden päästöjä) sekä tarkennuksia ohjaukseen maankäyttösektorin, energia-asioiden sekä sosiaalisten, taloudellisten ja ympäristövaikutusten huomioinnista. Maankäyttösektorin osalta kompromissiehdotuksessa on tarkennettu, että komission tulisi huomioida myös kestävän biotalouden tukeminen, metsien ikärakenteen eroista johtuvat vaikutukset, luonnollinen variaatio sekä ilmastonmuutoksen vaikutusten lisäksi luonnontuhoista johtuvat epävarmuudet.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 192 artiklan 1 kohta (ympäristö). Säädösehdotus käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä, jossa Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät säädöksen yhdessä. Neuvostossa hyväksymisestä päätetään määränemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentissa ehdotuksen raportoiija on Ondřej Knotek (Patriots for Europe, PEF, CZ). Pääkäsittelystä vastaa ympäristön, ilmaston ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta (ENVI) ja lausuntovaliokunta on teollisuus-, tutkimus- ja energiavalioikunta (ITRE). Tämän hetkisen tiedon mukaan ENVI-valiokunnan on määrä äänestää kannastaan 23.9.2025 ja EP:n täysistunnon on määrä äänestää lokakuun ensimmäisessä täysistunnossa.

Kansallinen valmistelu

Komission ehdotus toimitettiin tiedoksi ja kommentoitavaksi ympäristöjaostolle (EU23), maatalous- ja elintarvikejaostolle (EU18), metsäjaostolle (EU14) sekä energia- ja Euratom-jaostolle (EU21) 3.7.2025.

Luonnos U-kirjelmäksi käsiteltiin ympäristöjaoston (EU23), maatalous- ja elintarvikejaoston (EU18), metsäjaoston (EU14), energia- ja Euratom-jaoston (EU21) ja liikennejaoston (EU22) kirjallisessa menettelyssä 6–7.8.2025.

Ympäristöjaosto 5.9.2025 (ylimääräisen ympäristöneuvoston 18.9.2025 asiat, suullinen käsittely).

Eduskuntakäsittely

U-kirjelmä U 37/2025 vp

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asetusehdotuksen vaikutuksia kansalliseen lainsäädäntöön ja Ahvenenmaan asemaan on käsitelty U-kirjelmässä U 37/2025 vp.

Taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotuksen taloudellisia vaikutuksia on käsitelty U-kirjelmässä U 37/2025 vp.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**Asiakirjat**

COM(2025) 524 final

Puheenjohtajavaltion lopullista kompromissiehdotusta ei ole vielä saatavilla.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Laura Aho, YM, puh. 050 598 2554

VAHVA-tunnus

EU/825/2025

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Ympäristöministeriö

Perusmuistio

EU/201/2025-YM-25

Nummelin Marjo

7.9.2025

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden lähete YK:n ilmastopimuksen sihteeristölle EU:n päästövähennystavoitteesta (Nationally Determined Contribution, NDC)

Kokous

Ympäristöneuvosto 18.9.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

EU ja sen jäsenvaltiot ovat osapuolina Pariisin sopimuksessa, joka velvoittaa osapuolia määrittämään ja antamaan tiedoksi peräkkäiset kansallisesti määritellyt panoksensa (engl. Nationally Determined Contribution, jäljempänä ”päästövähennystavoite” tai ”NDC”), jotka se aikoo saavuttaa.

Puheenjohtajavaltio Tanska toimitti jäsenvaltioille [31.7.2025] luonnoksen EU:n yhteiseksi NDC-lähetteeksi, joka pitää sisällään EU:n päästövähennystavoitteen vuodelle 2040 ja siitä laskennallisesti johdetun tavoitteen vuodelle 2035. Puheenjohtajan lopullista lähetelunnosta neuvostoa varten ei ole vielä saatavilla.

Ympäristöneuvoston on tarkoitus hyväksyä lähete ylimääräisessä kokouksessaan 18.9.2025, jonka jälkeen se on tarkoitus toimittaa ilmastomuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen (jäljempänä ”ilmastopuitesopimus”) sihteeristölle.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä lähetteen puheenjohtajavaltion ehdotuksen mukaisesti. Suomi toimii tältä osin yhdessä samanmielisten jäsenmaiden kanssa.

Pääasiallinen sisältö

Päästövähennystavoitteet ja niiden toimeenpano kansainvälisesti (Pariisin sopimus) ja EU:ssa

Osapuolten kansallisista ilmastopanoksista eli käytännössä päästövähennystavoitteista (Nationally Determined Contribution, NDC) määrätään Pariisin sopimuksen 4 artiklassa. Niiden tarkoituksena on edesauttaa Pariisin sopimuksessa määritellyn lämpötilaa koskevan pitkän aikavälin tavoitteen saavuttaminen mahdollisimman pian. Ensimmäinen NDC annettiin Pariisin sopimuksen ratifiointin yhteydessä. Artikla 4 mukaan osapuolet antavat uuden päästövähennystavoitteen viiden vuoden välein. Pariisin sopimuksen artikla 4 mukaan osapuolet voivat milloin tahansa myös ajantasaistaa NDC:nsä sen kunnianhimon tason nostamiseksi.

Sopimuksen osapuolten tulee toimittaa YK:lle uusi vuoden 2030 jälkeistä aikaa koskeva päästövähennystavoite (Nationally Determined Contribution, NDC) ennen COP30 kokousta, joka järjestetään 10.-22.11.2025 Brasilian Belémmissä.

Pariisin sopimuksessa ja sopimuksen osapuolikokouksissa tehdyissä päätöksissä asetetaan tietyt velvoitteet osapuolten NDC:ille, ml. liittyen niiden kattavuuteen, kunnianhimon tason kasvattamiseen sekä aikatauluun jonka mukaan uusi NDC tulee antaa, mutta NDC itsessään ei ole oikeudellisesti sitova.

EU:lla ja sen jäsenvaltiolla on yksi yhteinen NDC. EU:n NDC:n EU-oikeudellinen sitovuus perustuu EU:n omaan lainsäädäntöön, eli vuoden 2030 jälkeisen ajan osalta ilmastolakiin kirjattavaan EU:n 2040 päästövähennystavoitteeseen ja myöhemmin sovittavaan lainsäädäntöön, jolla varmistetaan tavoitteen toimeenpano ja saavuttaminen.

EU:n nykyisin voimassa oleva päästövähennystavoite (ja samalla NDC) on kirjattu puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki). Kyseisessä ilmastolaissa vuoteen 2030 ulottuvana sitovana unionin ilmastotavoitteena on kasvihuonekaasujen nettopäästöjen (päästöt poistumien vähentämisen jälkeen) vähentäminen unionin sisäisesti vähintään 55 prosentilla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. EU:n 2030 tavoitteen toimeenpanoa varten on sovittu mittavasta lainsäädäntöpaketistä (ns. 55-valmiuspaketti), joka mahdollistaa sen, että EU vähentää nettopäästöjään vähintään 55 %:lla vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta, ja saavuttaa ilmastoneutraaliuden vuoteen 2050 mennessä.

Komissio antoi 2.7.2025 eurooppalaisen ilmastolain muuttamisesta ehdotuksen, joka sisältää ehdotuksen EU:n vuoden 2040 ilmastotavoitteeksi. Komissio ehdottaa, että asetukseen sisällytettäisiin unionin laajuinen 90 prosentin nettopäästövähennystavoite vuodelle 2040 verrattuna vuoden 1990 tasoon. Puheenjohtajavaltio Tanska tavoittelee neuvoston yleisnäkemyistä 18.9.2025 pidettävässä ympäristöneuvoston kokouksessa. Säädösehdotuksesta on laadittu U-kirjelmä U 37/2025 vp.

Läheteluonnos

Puheenjohtajavaltio Tanska on toimittanut jäsenvaltioille luonnoksen EU:n NDC-lähetteen. Läheteluonnoksessa on neljä osiota: 1) tausta, 2) EU:n NDC, 3) katsaus ilmastotoimien edistymiseen ja 4) yksityiskohtaisemmat tiedot NDC:n sisällöstä Pariisin sopimuksen ohjeistuksen mukaisesti. Lähetteen keskeiset, uutta tavoitetta koskevat

kappaleet 14-17 ovat luonnoksessa hakasuluissa. Puheenjohtajavaltion luonnoksessa yhdistetään EU:n uusi NDC sovittavana olevaan neuvoston yleisnäkemykseen EU:n ilmastolain uudistamisesta vastaamaan 90% nettopäästötavoitetta vuoteen 2040 mennessä. Lisäksi läheteessä todetaan, että EU pyrkii saavuttamaan vuoteen 2035 mennessä xx % tavoitteen Pariisin sopimuksen puitteissa sovitun yhteisen aikajanan puitteissa.

Lähetteen teknisessä osuudessa (osiot 3-4) kuvataan yksityiskohtaisesti EU:n nykyisen ilmastopolitiikan keskeiset instrumentit ja toimet sekä edistyminen niiden toimeenpanossa (erityisesti 55-valmiuspaketti 2030 tavoitteen toimeenpanemiseksi, ml. EU:n päästökauppajärjestelmä, taakanjakoasetus, maankäyttöön liittyviä päästöjä ja poistumia koskeva LULUCF-asetus, autojen ja pakettiautojen CO2 päästöjä koskeva lainsäädäntö, uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden tavoitteet). Lisäksi lähete kattaa myös muita ilmaston kannalta keskeisiä politiikkatoimia ja lainsäädäntöä. Läheteessä kuvataan myös, miten EU huomioi ilmastotoimissaan vuonna 2023 päättyneen Pariisin sopimuksen ensimmäisen maailmanlaajuisen kokonaistarkastelun (Global Stocktake) tulokset, ml. energiasektorilla. Läheteessä kuvaillaan lisäksi EU:n ilmastomuutokseen sopeutumista koskevia toimia sekä EU:n ilmatorahoitusta.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ei perussopimusten mukaista oikeusperustaa. Kansallisesti määriteltyä panosta (NDC) eli EU:n päivitettyä päästövähennystavoitetta koskeva lähete ja sen tekninen liite (ICTU) perustuvat Pariisin sopimuksen 3 ja 4 artiklassa määrättyihin velvoitteisiin ja osapuolikousten päätöksiin.

Lähete hyväksytään neuvostossa yksimielisesti.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

Ilmastoneuvotteluryhmän (YM, UM, TEM, VM, MMM, LVM, VNEUS, OKM) kokoukset ja kirjallinen kommentointi (1.7.2025; 1.9.2025).

Esittely EU (23) ympäristöjaoston kokouksessa 5.9.2025

EU-ministerivaliokunta 12.9.2025; ympäristöneuvoston 18.9.2025 asiat

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 12.9.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Pariisin sopimuksella ja EU:n NDC:llä ei suoraan ole välittömiä taloudellisia vaikutuksia, vaan taloudelliset vaikutukset syntyvät pitkällä aikavälillä ja pääosin EU:n ilmastopolitiikan seurauksena.

EU:n 2040 ilmastotavoitteesta on laadittu U-kirjelmä U 37/2025 vp. Lähetteessä kuvailut EU:n nykyiset ilmastotoimet perustuvat jo hyväksytyn EU-lainsäädännön ja –politiikan kuvaukseen.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**Asiakirjat**

Puheenjohtajan tausta-asiakirjaa ympäristöneuvostoon ei ollut käytettävissä muistiota laadittaessa.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Ympäristöneuvos Marjo Nummelin, ympäristöministeriö, 040 5233710

VAHVA-tunnus

EU/201/2025

Liitteet

Napsauta tähän ja kirjoita liitteet